

Moja DEDINA

ZADARMO

Mníšek nad Hnilcom

CHODNÍK DO ŠKOLY

Po as letných prázdnin sa vybudoval nový chodník do školy. Vyrobený je zámkovou dlažbou od domu smútku po areál školy. Chodník sa už teší na 3.september, kedy ho vyskúšajú naši školáci.

VANDALIZMUS NA POKRAČOVANIE

Nedávno boli v našej obci osadené 2 zberné nádoby na šatstvo. Jednu však niekto podpálil. Preto bu me pozorní k našim spoločným veciam a nebojme sa poukáza na vandalov.

Tradičný turistický výstup 7.júl 2012, HOLICA

Turistický výstup na Holicu sa uskutočnil aj napriek vekej horú a. V lese ostré úľ a sneka až tak nevadilo. Naviac po výstupe boli prvou zastávkou dľažbou od domu smútku po areál školy. Chodník sa už teší na 3.september, kedy ho vyskúšajú naši školáci.

AHOJ LETO

DEŇ OBCE SA VYDARIL AJ TOHTO ROKU

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí v mesiaci máj 2012 prerokovalo správu o inosti Školskej a kultúrnej komisie na usporiadanie akcie D a obce pod názvom „Ahoj leto“ d a 28.júla 2012. Toto podujatie komisia mala zahŕňať aj do plánu práce na rok 2012. Snahou komisie bolo už od začiatku pripraviť akcie zabezpečujúce aj taký program, ktorý by vyhovoval obom všetkým vekovým kategóriám a podarilo sa. Do akcie sa zapojila aj komisia pre šport, ktorá pripravila turnaj neregistrovaných hráčov vo futbale a volejbale. Tieto sú ešte prebiehajúce po as celého d a. ašia skupina sú aziacich bojovala o prvenstvo v stre be zo vzduchovky v troch kategóriách. Na svoje si prišli aj šachisti, ktorí sú aziaci o prvenstvo v šachu a váme. V popoludných hodinách sa az ali sú až aj pre najmladších ob anov našej obce, kde vedenie Základnej školy v spolupráci s firmou Tramantari Slovakia pripravili pre deti rôzne vedomostné sú a až a postavili naukovaciu Maxi myška ku a ihrisku. Deti sú azili a šantili až do ve ra. Vo všetkých týchto sú aziaci a turnajoch ví azili všetci, ktorí sa týchto sú azili z astnili. Odmenou pre všetkých zú astných bola porcia chutného gulášu, ktorý sa podával po skon ení jednotlivých sú azí. Po as celého d a znela z reproduktora hudba, ktorá dodávala sú aziacim silu k dosiahnutiu maximálneho športového a vedomostného výkonu. I napriek tomu, že vá šima ob anov bola na ihrisku skoro celý de , všetci sa tešili na ve anú zábavu so živou hudbou, ktorá sa az ala okolo 19.00 hodiny. Poslední ú astníci D a obce odchádzali domov nad ráonom unavení, ale s pocitom radosti z prežitého pečného d a a aj noci so želaním, aby takéto podujatie sa uskuto nilo na budúci rok. akujeme všetkým organizátorom, u inkujúcim a sú aziacim za ich snahu a pomoc pri zabezpeč ení tejto akcie a pevne veríme, že v budúcom roku sa to zopakuje a De obce bude ešte vydaterejšie ako tohto roku.

MEDZINÁRODNÝ DEŇ DETÍ

Na MDD pripravili štvrtáci pre mladších žiakov „Rozprávkový les“ plný sú až, plnenia úloh a prekvapení. Na rozprávkových stanoviskách deti plnili úlohy Snehuľienky a trpaslíkov, psí ka a ma i ky, Janka Hraška, ervejnej iapo ky i Popolušky. Po splnení úloh boli deti odmenené sladkos ami a poseedením v kuchynke s malým pohostením. Po krátkom oddychu si družstvá zasú azili v športových úlohách. Napriek zlému po asiu MDD bol plný dobrej nálady. p.u .Jana Kopřovcová

TÝŽDEŇ HLASNÉHO ČÍTANIA

Zapojili sme sa do alšieho ro níka „Týžde hlasného itania“. Mladším žiakom íтали žiaci 9.ro níka. Tento rok sa niesol pre mladších žiakov s názvom : S knihou z kvietka na kvietok. De om sa priblížil svet zobudzajúcej sa prírody s poznávaním jarných kvietkov. íтали, písali, ma ovali. Pre starších žiakov bola pripravená aktivita s názvom: ítame - poznávame - komunikujeme. Žiaci si v triedach vybrali knihy sú asných slovenských autorov. Ich úlohou bolo na konci týžd a napísa list alebo pozvánku adresovanú vybranému spisovateľovi na besedu. Vybrali si Borisa Filana a Daniela Heviera. Tých listov bolo ve mive a. Úr íte by sa potešili, keby ich dostali. Každá listová dostala za splnené úlohy certifikát. Magdaléna Colderová, Mgr. Magdaléna Pohlyová

ŠKOLSKÝ VÝLET

Vo štvrtok 31.5.2012 sa žiaci nultého, prvého a druhého ro níka zú astnili školského výletu v Spišskej Novej Vsi. Ráno sa našou prvou zastávkou stalo Spišské rávdlo a prekvapenie Tri prasiatka a vlk. Milé a zábavné postavy ky nás pobavili klasickou rozprávkou v modernejšom prevedení. Po výstupe sme sa vybrali do ZOO. Zvieratká sa nám ukázali v plnej kráse, aj ke niektoré odďychovali zrejme po dobrom obede. Aj po asie nám priala a zažili sme veselú a zaujímavú de . Mgr. Natália Len áková

MLIEČNY PIKNIK

Mlieko a mliečne výrobky predstavujú jednu z najdôležitejších a nenahraditeľných zložiek prídavnej výživy. Preto našim cie om v tento de bolo poukáza a vyzdvihnú ich biologický významný obsah, mimonadne vlastnosti a inšpirova deti k tomu, aby mlieko zaradili do každodennej sú asti života. My tretiaci, sme si v tento de pripomenuli nielen po as vyu ovania, ale i poobede na dekom mlie om pitníku. Po asie nám pekne nalož, zobrali sme si banánovom, jahodovom, ečybá ovom mlie nom nápoj a iných mlie nych výrobkoch. Nechýbala dokonca ani pravá domáca žin íca. Náš malý „mlie ny piknik“ bol príjemným zakon ením Svetového d a mlieka.

NÁVŠTEVA OKRESNÉHO SÚDU

Sú as ou u íva Ob ľanskej náuky v 8.ro níku je aj oblas trestného práva. Žiaci sa d a 4.6.2012 zú astnili súdneho procesu na Okresnom súde v Košiciach. Pani sudky a JUDr. Margáéta Hlavá ová rozhodovala v tento de vo vece ublíženia na zdraví. Bol ve mi zaujímavé sledova priebeh tohto súdneho procesu. Žiaci pozorovali innos sudky a obhajcu, videli prácu senátu (sudkyne a dvoch prísediacich) ako aj povinnosti zapisovate ky. Bol vypo útych osem svedkov. Aj po takmer tri hodiny trvajúcim súdnom procese sme sa nedozvedeli verdikt sudcu. Napriek tomu si z toho d a odnášame množstvo poznatkov. Dozvedeli sme sa ove a viac ako je napísané v u ebnicách, lebo raz vidie je viac ako tri krát po u . akujeme JUDr. Hlavá ove, že nám umožnila zú astni sa procesu, ako aj za pozvanie na závere né rozhodnutie v danej veci d a 17.septembra 2012. Mgr. Natália Len áková

BESEDA O LIEČIVÝCH RASTLINÁCH

D a 30.mája 2012 sa Školský klub detí zú astnili besedy o „Lie ívých rastlinách“, ktorú pripravila p.u . Magdaléna Colderová. Deti si pozreli peknú prezentáciu o lie ívých rastlinách, ktorú dop ali svojimi vedomos ami. Potom si pozerali živé rastliny, kde využili svoj hmat, zrak a hlavne uch. Po skon ení si mohli zahra pexeso a nakoniec vypracovali pracovný list, kde pride ovali obrázky k názvom rastlín. De om sa táto akcia ve mi pá íla a obohatila ich nové informácie. vychovávate ka ŠKD Jozefína Kleinová

SVETOVÝ DEŇ BEZ TABAKU

Streda 31.mája sa niesol v znamení boja proti tabaku. Svetový de bez tabaku má upozorni na škodlivos faj enia, ktoré ohrozuje nielen zdravie faj íara, ale výrazne poškodzuje aj jeho okolie. Faj enie je v sú asnosti celosvetovo štvrtým naj astejším rizikovým faktorom pri vývoji ochorení. Aj ke je dnes faj enie považované za nemoderný lifestyleový element, každú ôsmu sekundu zomrie na svete jeden lovek na následky ochorenia spôsobeného faj ením cigarety. Cie om tohto ného svetového d a bolo informova deti o škodlivosti tabaku. Čiže tento de sa niesol v duchu hesla „Presta faj í, daj si jablko“. My dúfame, že tabak a cigarety sa pre našu alšiu generáciu nestanú samozrejmos ou, ale naojak, že ich budú považova za hrozbu pre svoje zdravie a zdravie svojich blízkych. Mgr. Michaela Filická

HISTÓRIA OBCE MNÍŠEK NAD HNILCOM ZO ŽIVOTA V OBCE V STARÝCH ČASOCH 2. časť

pokra ovanie z minulého ísla
Aj v Mníšku malo ve a rodín prezývky, prímenia, ktoré boli už od pradávna zaužívané. Doteraz sa nikto podrobne nezaoberal na akom základe vznikli. Ke že v našej obci sú a boli zhodné priezviska a mená ob anov, na rozprávanie o koho ide sa dávali rôzne prímenia. Zrejme boli odvodené od vykonávanej práce, miesta bývania a podobne. Dedilo sa to z pokolenia na pokolenie. Tak nosí rodina kraj írskeho majstra Theisa prímenie Dúkla, jedna z po etných rodín Wenzel majú prímenie Janke, iná Glekna, iná Murnšajsa. Rodina Witkovských zase Muchl, rodinu Tilišich volajú Krúc jednu rodinu Czielovu zase Zipsa. V rodine Góllnerovej bolo prímenie Rótišid. Pre rodinu Lumnitzer je zanechané rýdže prímenie Káza, o vysokej neme ni znamená cisár. Šmitala je náme na pre rodinu Weág. Pripome me si ešte niektoré, ktoré boli bežne používané a niektoré už upadli do zabudnutia a niektoré ešte pretrvávajú ako: Bankosch, Bógna, Cíl, Daj e Šusta, Eks macha, Even šňajda, Filip, Filip miška, Franke, Fridl, Frúne, Geatna, Glekna alois, Grund pinda, Gundl, Gutfríd, Hunovalen, Idas rudi, Jakk, Jekl, Jokl, Jóre, Kajhanes, Kébelude, Kelata, Kirvo, Klocsa, Kukuk, Leamen, Lénat, Lomen šňajda, Luj, Majk, Martin lajš, Mauza, Melcha, Mikula, Milaséfa, Nanka, Nim ík, Palca, Palke, Pauline, Pinda, Pišlen, Pišta, Parmen šusta, Prajzen, Puchauza, Rúta šusta, Špic, Špióla dóri, Štefáni, Šňakra, Šusta kaspá, Šusta miška, Švarak, Tapa, Tút máli, Tíroce, Tíze, Uataj, Unga dóri, Zipsa, Zöhler, Nájuhazren, Ter í, Círege léya a iné.

V novských asoch sa dávali a dávajú našim obyvateľom nie tiež rôzne prezývky, na ktoré niektorí reagujú s zmiešanými pocitmi. Možno niekto zozbiera a opíše v novodobých dejinách našej obce.

Za ías Ma arského krá ovstva bolo v Mníšku málo vzdelaých úľ. Možno aj preto, že vyššie školy boli dos áleko od obce a obyvadeli vo všeobecnosti neboli osobitne požehnaní pe a žným bohatstvom. Pod a pamäti z rodiny Grúss pochádzal katolícky profesor (Leopold). Z evanjelickej rodiny Buchala sú dvaja u ítelia udovej školy a jeden notár, z evanjelickej ro níckej rodiny Schneider, jeden u íte udovej školy, z nábžensky zmiešanej rodiny Wietorisz, jeden u íte udovej školy, jedna u íte ka udovej školy a jeden diplomovaný bankský inžinier, z katolíckej u íte skej rodiny Pivary, jedna operetná spevá ka v Budapešti, ktorá sa za ma arského grófa Festetištscha vydala, z evanjelickej rodiny Schönwiesner bol bankový radčie v Prešove, z evanjelickej farárskej rodiny Wittchen je jeden bankový úradník v Budapešti, ktorý potom cez 25 rokov bol Obecným riadčiarom v Mníšku do januára 1939, kedy ho nahradil R. Góllner.

V tom ase bola v Mníšku schudobnelá š achtická rodina, rodom Baróna von Brauna. Barón tu žil ako malý radčie skromnej železnej bane na Fichten Hübli. Po smrti baróna, po vzniku eskoslovenska, jeho manželka spolu s troma drie ními dcerami sa presídlila do Ma arska. Táto rodina, zdá sa, pochádzala z Rakúska, lebo sa rozprávala po nemecky, ako sa v Ma arsku nerozpráva. Najstaršia Baronesa sa vydala za jedného profesora ešte pred pres ahovaním sa do Budapešti. Tí od Brauna boli ve mi pekní a skromní udia a obci boli mimoriadne ob úbení.

O gróffe Festetištsch, ktorá vlastnila Mníšanský Burg sa píše v knihe Mníšek nad Hnilcom od p.G.Závatzkého na strane 80, v Moja dedina leto 2010, aj v starých asoch boli v Mníšku vážené zemianske rodiny, ako aj Mníšanskí meš ania, ktorí vlastnili rôzne bane nachádzajúce sa na území obce, ktoré sa spomínajú v tejto knihe, ako aj v Moja dedina . 3.z roku 2006

To kto z knihy Pamäti od p. R.Góllnera, vo ne z nem iny preložil, doplnil a upravil autor.

Prvý u íte ský zbor v Mníšku
Adalbert Mehly, Július Matyko (Ma ko), Irma Pretoryová rod. Wietorszová, Dezider Buchala, Irma Grúzová rod. Mudra

POPOLDNIE S LITERATÚROU

„VŠETKO, O SRADOS OU ROBÍŠ, SLUŽÍ U OM! RADOS SLUŽÍ DOBRÉMU A SPRAVODLIVÉMU.“ Ferdinand Klein

Miestna skupina karpatsko-nemeckého spolku v Mníšku nad Hnilcom zorganizovala v u tok 10.júla 2012 „Popoludnie s literatúrou“, na ktorom bol vzácnym hosť - pán profesor Dr. Ferdinand Klein, jeho manželka Anna Kleinová - Krusínová a lenovia susedných miestnych skupín: z Gelnice, zo Smolnickej Huty a zo Švedlára. Vo Švedlári bol v tom ase letný kultúrny seminár a tieto deti so záujmom sledovali priebeh popoludnia.

Popoludnie sme otvorili, že sme mohli medzi sebou privíta starosť našej obce, pána Ing. udovíta Kujnischa i radčie ku miestnej ZŠ, pani Ing. Annu Kujnischovú.

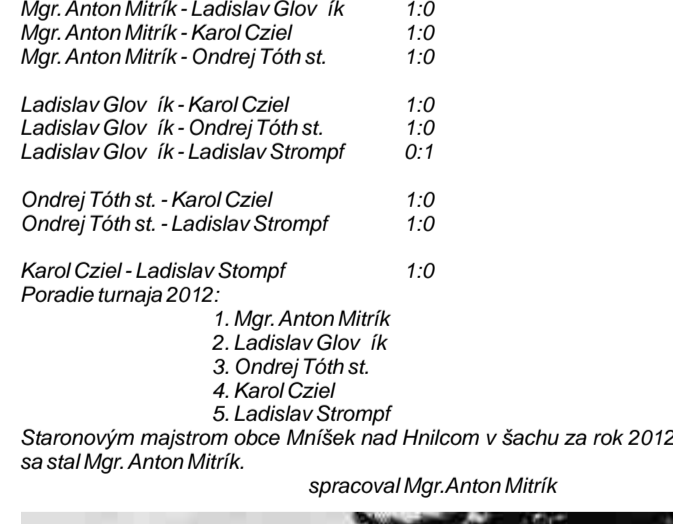
Hlavnou témou popoludnia bolo 70. výročie ie úmrtia po ského lekára, vychovávate a a spisovate a Janusz Korczak (1878-1942) sa staral o deti v štokholmskom dome vo Varšave so svojou spolupracovníkou Stefániou. Spolu sa s de mi u íli, hrali, spolu pracovali a tešili sa. 5.augusta 1942 sa všetko skon ilo. Je práve 70 rokov, o Janusz Korczak, jeho jeho spolupracovníka a ich 200 detí opustili tento detský domov. Vlak ich zaviezol do koncentra ného tábora v Treblinke, kde všetci zahynuli.

Naše popoludnie bolo zaujímavé, pán profesor F.Klein odpovedal na otázky a my sme sa dozvedeli, že „Mnohí dnes hovoria, Janusz Korczak bol najvä ší vychovávate minulého storo ía. ...Vidie , pýta sa a odpoveda na otázky - to je obsah nášho života, to je obsah našej pedagogiky.“ Nám sa dobre po úvalo, pretože prá kniž: „Janusz Korczak. Jeho život pre deti - jeho príspevok k lie ebnej pedagogike.“ nám pán profesor Ferdinand Klein už v jeseni 2011 prieniesol.

V popoludnie sme hovorili i o knihe „Miesto tu, ja žijem!“, ktorú nám v apríli 2012 poslal nemecký spisovateľ Dr. Peter Prange z mesta Tübingen. V knihe sa hovorí o živote chorých detí a mládeže v „Hospiz Balthasar.“ Toto zariadenie odme uje rodinám - kde je jedno die a choré a druhé zdravé, aby tu strávil svoju pár dní. Mama postihnuteľného syna povedala: „Je vždy nie o, z oho sa možno teší.“ To je i mottom knihy. „My sa nedáme!“ - to platí nielen pre deti a mládež, ale aj pre ich pedagógov a vychovávate ov, ktorí sa všemožne snažia, aby svojim zverencom dokázali, ím dlhšie udrža rados zo života a úsmev na tvári, pretože tu má každý okamih duplovanú hodnotu, pretože tu platí každý OKAMIH.

Popoludnie s literatúrou sme za ulavili s našimi domácimi autorami: Adalbert Mehly a Leopold Grúss. Uzavrela to básne „Es Aansid!“ (Mníšek), ktorú napísal FranzRatzenberg.

Pán profesor Ferdinand Klein sa pochvalne vyjadril o práci nášho ítate ského krúžku. Daroval nám fotomontáž s milým textom, ktorý nám bude toto popoludnie pripomína . liza Stupáková

FUTBAL ŽIACI

Družstvo žiakov obsadilo 1. miesto v 1.B triede okresnej sú žke. Odohralo barážové stretnutie s ví azom 1.A triedy FO Maršovce, ktoré prehrali 0:6 (0:2). V novom ro níku 2012/2013 v 1.B triede pokra ujú v dobrých výsledkoch:
Jaklovce - Mníšek 1:1 (1:3) Augustin 4, Šariška 2, Dorko 2, Horvath, Szekeley, Kotu ak
Mníšek - Nálepko 2:1 (0:0) Szekeley, Šariška

DORASTENCI

Dorastenecké mužstvo v 1.triede okresnej sú až obsadilo 10.miesto a udržalo sa v sú aži. V novom ro níku nastúpilo s lídrom, ktorý doplnil úspešní žiaci s nasledovnými výsledkami:
Ve ký Foklmar - Mníšek 7:0 (1:0)
Hrabušice - Mníšek 1:5 (1:5) Plachetka E. 2, Vartovník, Duch, Gotsch

DOSPELÍ

Mužstvo dospelých obsadilo v 1.triede okresnej sú až ve mi dobré 4. miesto. Mladý a perspektívny kader našich futbalistov hrá ve mi novom ro níku 1. triedy okresnej sú až s nasledovnými výsledkami:
Kluknava - Mníšek 2:1 (2:1) Žiga M.
Mníšek - Odorin 3:1 (2:0) Žiga M., Vartovník, Plachetka O.

FUTBAL 2012/2013 ROZLOSOVANIE JESEŇNEJ ČASTI

I.TRIEDA DOSPELÍ			
1.kolo	05.08.2012	Kluknava - Mníšek	2:1
2.kolo	12.08.2012	Mníšek - Odorin	3:1
3.kolo	18.08.2012	Chras n/Hor. - Mníšek	1:0
4.kolo	26.08.2012	Mníšek - SSM Bystrany	1:0
5.kolo	02.09.2012	Richnava - Mníšek	10,30
6.kolo	09.09.2012	Mníšek - Gelnica	15,30
7.kolo	16.09.2012	Doma ovce - Mníšek	10,30
8.kolo	23.09.2012	Sp.Bystrany - Mníšek	15,00
9.kolo	30.09.2012	Mníšek - Olcnava	15,00
10.kolo	07.10.2012	Jamník - Mníšek	14,30
11.kolo	14.10.2012	Mníšek - Sp.N. Ves B	14,30
12.kolo	21.10.2012	Prakovce - Mníšek	14,00
13.kolo	28.10.2012	Mníšek - Nálepko	14,00
14.kolo	04.11.2012	Mníšek - Kluknava	13,30

I.TRIEDA DORAST			
1.kolo	05.08.2012	V.Foklmar - Mníšek	7:0
2.kolo	11.08.2012	Hrabušice - Mníšek	1:5
3.kolo	18.08.2012	Mníšek - Tepli ka	5:1
4.kolo	25.08.2012	Smolník - Mníšek	2:0
5.kolo	01.09.2012	Mníšek - Helkmanovo	15,30
6.kolo	08.09.2012	Chras n/H. - Mníšek	15,30
7.kolo	15.09.2012	Mníšek - Markušovce	15,30
8.kolo	22.09.2012	Olcnava - Mníšek	15,00
9.kolo	29.09.2012	Mníšek - Margecany	15,00
10.kolo	06.10.2012	Jaklovce - Mníšek	14,30
11.kolo	13.10.2012	Mníšek - Rud any	14,30

I.B TRIEDA ŽIACI			
1.kolo	04.08.2012	Jaklovce - Mníšek	1:11
2.kolo	11.08.2012	Mníšek - Nálepko	2:1
3.kolo	18.08.2012	Gelnica - Mníšek	1:0
4.kolo	25.08.2012	Margecany - Mníšek	3:0
5.kolo	01.09.2012	Kluknava - Mníšek	13,30
6.kolo	08.09.2012	Mníšek - Helkmanovo	13,00
7.kolo	15.09.2012	Mníšek - V.Foklmar	13,30
8.kolo	22.09.2012	Mária Huta - Mníšek	14,00
9.kolo	29.09.2012	Mníšek - Prakovce	13,00

Táto ma ka to mala jednoduchoš.

O MAJSTRA MNÍŠKA NAD HNILCOM V ŠACHU ZA ROK 2012

V nede v 12. augusta 2012 zasedali v obecnej reštaurácii K šachov íam mnišanskí šachisti, aby si zmerali sily „O majstra Mníška nad Hnilcom v šachu za rok 2012“.

Výsledky turnaja:
Mgr. Anton Mitrik - Ladislav Strompík 1:0
Mgr. Anton Mitrik - Ladislav Glov ík 1:0
Mgr. Anton Mitrik - Karol Czziel 1:0
Mgr. Anton Mitrik - Ondrej Tóth st. 1:0

Ladislav Glov ík - Karol Czziel 1:0
Ladislav Glov ík - Ondrej Tóth st. 1:0
Ladislav Glov ík - Ladislav Strompík 0:1

Ondrej Tóth st. - Ladislav Strompík 1:0
Ondrej Tóth st. - Ladislav Strompík 1:0

Karol Czziel - Ladislav Strompík 1:0
Poradie turnaja 2012:
1. Mgr. Anton Mitrik
2. Ladislav Glov ík
3. Ondrej Tóth st.
4. Karol Czziel
5. Ladislav Strompík

Staronovým majstrom obce Mníšek nad Hnilcom v šachu za rok 2012 stal Mgr. Anton Mitrik.

spracoval Mgr. Anton Mitrik

Po as letnej prípravy FK zorganizoval 1. ro ník SPITZENBERG CUPu za asti mužstiev: Slovan Nálepko OTJ Jaklovce, Bank Mníšek nad Hnilcom. Hralo sa v yra ovacím systéom. V prvom zápase domáci hrali s Nálepkovom nerozhodne 0:0. Na jedenástky vyhrali 3:0. V druhom zápase Medzev vyhral nad Jaklovcami 4:0 (2:0). V boji o 3. miesto vyhralo Nálepko nad Jaklovcami 4:0 (3:0).
V finále vyhrali Medzev aia nad Mníškom 3:1 (0:0). Zápasy mali výnimo športové úroveň a boli kvalitnou prípravou na nasledujúcu sezónu. Smižik Jaroslav

MAČKA V KONZERVE

ierne ma ke za budobovú. Ocú tak zachutia dobrotu Darling, že jej hlava ostala v konzerve a sama sa už nedokázala vyslobodi . P o m o h l i jej az elektrikárové nožnice na plech.

Vydat: Obecny úrad v Mníšku nad Hnilcom v náklade 300ks
Grafická úprava: 3i - reklamná agentúra, Kojnková Heda
hedvig3i@gmail.com, 0903 313 389
Tia : Grafika s.r.o., Košice
Do 2. ísla pripíle: Ing. Kujnisch, R.Trebuna, M.Pohlyová, A.Mitrik
J.Kopřovcová, M.Pohlyová, I.Stupáková, S.Trežník, M.Kleinová, M.Filická
Foto: Archív Obecného úradu, Ing. Kujnisch, alšie íslo už v decembri